

„Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada,
lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi.”

Jan Paweł II

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Publicznej Szkoły Podstawowej
im. ks. prał. Jana Ślęzaka w Ołpinach**

Program został uchwalony 27 września 2018 r. przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną oraz przyjęty do realizacji z dniem 28 września 2018 r.

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Podstawa prawna
- III. Założenia programu
- IV. Cele programu
- V. Model absolwenta
- VI. Działania wychowawczo-profilaktyczne
- VII. Ewaluacja programu

I. Wstęp

Współcześnie nauczania, wychowania i profilaktyki nie da się od siebie oddzielić. W związku ze zwiększającą się potrzebą przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci, zaistniała konieczność podjęcia kompleksowych działań wychowawczo-profilaktycznych.

Wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności uwzględnia zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej. Program tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Program wychowawczo-profilaktyczny zawiera treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

II. Podstawa prawna

Podstawę prawną Programu wychowawczo-profilaktycznego stanowią następujące aktualne dokumenty:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych,
- Program Polityki Prorodzinnej Państwa,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego,
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej w Ołpinach.

III. Założenia programu

Działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane w Publicznej Szkole Podstawowej w Ołpinach ukierunkowane są na wspieranie rodziców i prawnych opiekunów w procesie wychowywania dziecka. Wychowanie jest zadaniem przede wszystkim rodziców, a szkoła może jedynie wspierać w budowaniu systemu wartości dziecka, w rozwijaniu zalet moralnych, intelektualnych, artystycznych i fizycznych w harmonii z otoczeniem.

Głównym założeniem programu jest wspieranie młodego człowieka w jego nieustannym rozwoju, kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje postępowanie, dostrzeganie problemów innych ludzi, nauczanie współdziałania, wykształcenie umiejętności porozumiewania się, kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, troska o bezpieczeństwo, profilaktyka uzależnień, kształtowanie postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Program obejmuje I i II etap edukacyjny. Cele programu, treści przekazywane uczniom, zadania wychowawczo-profilaktyczne oraz przewidywane osiągnięcia uczniów są dostosowane do ich wieku, potrzeb i możliwości. Treści wychowawczo-profilaktyczne programu stanowią podstawę działań podejmowanych przez dyrektora, wychowawców klas, nauczycieli, księży, higienistkę szkolną oraz pracowników szkoły. Wychowawca opracowując plan wychowawczy uwzględnia zadania programu wychowawczo-profilaktycznego i dostosowuje je do specyficznych potrzeb danego zespołu klasowego.

IV. Cele programu

Główne cele programu:

- wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości,
- kształtowanie dojrzałej osobowości ucznia odpowiedzialnego za swoją przyszłość, świadomego swojego miejsca w grupie i społeczeństwie,
- uwrażliwienie na zagrożenia współczesnego świata i profilaktyka zachowań ryzykownych,
- wspomaganie naturalnego rozwoju i promocja zdrowia.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- znajduje w szkole sprzyjające warunki do rozwoju w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, moralnym, duchowym, zdrowotnym i estetycznym,
- rozwija w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- staje się odpowiedzialny za siebie i innych,
- kształtuje umiejętność radzenia sobie z emocjami, konstruktywnie rozwiązuje spory,
- buduje realną samoocenę i poczucie własnej wartości,
- postępuje w swoim życiu w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności,
- przygotowuje się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- potrafi wykorzystać w codziennym życiu wiedzę i umiejętności zdobyte w szkole.

Spodziewane efekty:

- zintegrowanie społeczności szkolnej,
- wykształcenie umiejętności pozytywnego myślenia o sobie i innych,
- odpowiedzialne i kulturalne zachowanie się, stosownie do okoliczności,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- wzrost wiedzy uczniów i rodziców na temat sposobów przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom oraz umiejętnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

V. Model absolwenta

Dążeniem Publicznej Szkoły Podstawowej w Ołpinach jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym i podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na kontynuowanie dalszej edukacji,
- sumiennie wykonuje swoje obowiązki,
- potrafi współpracować z innymi dla własnego i wspólnego dobra,
- szanuje zdrowie własne i innych, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- przejawia postawy prorodzinne, patriotyczne i proeuropejskie,
- jest tolerancyjny, koleżeński, odpowiedzialny, kulturalny, wrażliwy,
- zna wzorce i zasady dobrego zachowania, potrafi się właściwie zachować w różnych miejscach, sytuacjach i okolicznościach,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- rozwija osobiste zainteresowania i zdolności, korzystając z różnych źródeł informacji.

VI. Działania wychowawczo-profilaktyczne

Obszar	Zadania	Formy realizacji
Organizacja zespołu klasowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja zespołu klasowego. 2. Poznanie praw i obowiązków ucznia. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie kodeksu klasowego, - wybory do samorządu klasowego i szkolnego, - uroczystości klasowe i szkolne, - organizacja wycieczek.
Troska o estetykę klasy i szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie sprzętu do potrzeb uczniów. 2. Poszanowanie sprzętu szkolnego, swojej i cudzej własności. 	<ul style="list-style-type: none"> - pomiar wzrostu uczniów, - przygotowanie gazetek tematycznych w klasach, - utrzymywanie porządku w klasie, szkole i wokół szkoły, - egzekwowanie naprawy zniszczonego sprzętu lub pokrycia kosztów przez rodziców.
Uczeń jako członek społeczności szkolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie rówieśniczej i rozwiązywania konfliktów. 2. Kształtowanie kultury osobistej uczniów. 3. Działalność samorządów klasowych i Samorządu Uczniowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienia i inscenizacje, - drama, - praca w grupach, zajęcia integracyjne, - pogadanka, - wspólne rozwiązywanie konfliktów, - wyjazdy do kina, teatru, filharmonii, - wyjścia i wycieczki klasowe.

	<p>4. Zapobieganie zachowaniom nieakceptowanym społecznie i wzmocnianie zachowań pozytywnych.</p> <p>5. Promowanie właściwego zachowania i postępowania uczniów.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności realnej samooceny i poczucia własnej wartości.</p> <p>7. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów i procesu uczenia się.</p> <p>8. Kształtowanie nawyku samodzielnego zdobywania informacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogizacja rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, agresji, - pogadanki dotyczące praw i obowiązków ucznia. - wyróżnianie uczniów na forum klasy i szkoły, - konkursy przedmiotowe, - pogadanka, - filmy i prezentacje edukacyjne. - wykorzystanie literatury pięknej, - kształtowanie samooceny w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, - spektakle i filmy profilaktyczne, - przedstawienia i inscenizacje, - pogadanka, - drama, - gazetki tematyczne. - różnorodne formy i metody pracy z uczniem, - samokształcenie, korzystanie z różnych źródeł informacji, - zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów, - przygotowanie uroczystości
--	---	---

<p>Troska o bezpieczeństwo i zdrowie</p>	<p>9. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów.</p> <p>10. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.</p> <p>11. Otoczenie szczególną opieką uczniów o specjalnych potrzebach.</p> <p>12. Organizowanie form pomocy psychologiczno-pedagogicznej stosownie do indywidualnych potrzeb uczniów.</p> <p>13. Integracja z osobami niepełnosprawnymi.</p> <p>1. Wyrabianie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa.</p> <p>2. Propagowanie wiedzy na temat zasad bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia.</p>	<p>szkolnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskusja na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera, - kultura i bezpieczeństwo korzystania z Internetu, - spotkania z policjantem, - filmy edukacyjne. <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, - pomoc koleżeńska, - współpraca z rodzicami. <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Fundacją „Wszystkie dzieci nasze są”. <ul style="list-style-type: none"> -przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i przerwach, - spotkanie z policjantem, - zasady bezpiecznego poruszania się pieszego i rowerzysty, - podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, - programy edukacyjne, - filmy i prezentacje multimedialne.
---	---	---

	<p>3. Promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>4. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.</p> <p>5. Organizacja wycieczek krajoznawczo-turystycznych.</p> <p>6. Podejmowanie działań służących ochronie zdrowia własnego i innych.</p>	<p>- zabawy ruchowe i rozrywki sportowe, - sportowe zajęcia pozalekcyjne.</p> <p>-monitorowanie zagrożeń, - dyżury nauczycieli, - zapoznanie z drogami ewakuacji i próbna ewakuacja.</p> <p>- program wycieczki, - regulamin wycieczki, - zasady bezpieczeństwa w czasie wycieczki.</p> <p>- programy edukacyjne, - pedagogizacja rodziców, - filmy edukacyjne, - prezentacje multimedialne.</p>
Moje środowisko	<p>1. Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie i społeczności lokalnej.</p> <p>2. Ukazywanie roli rodziny w życiu człowieka.</p> <p>3. Poznanie tradycji rodzinnych.</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z problemami rodzinnymi.</p> <p>5. Udzielanie pomocy potrzebującym.</p>	<p>- organizacja imprez okolicznościowych, - udział w kampaniach i programach edukacyjnych, - pogadanka, - drama, - święta i uroczystości rodzinne.</p> <p>- wolontariat szkolny, - akcje charytatywne, - współpraca z instytucjami</p>

		<p>i organizacjami działającymi na rzecz osób potrzebujących.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wycieczki, - prace plastyczne, - gazetki i konkursy tematyczne, - spotkania z ciekawymi ludźmi.
	6. Poznanie środowiska lokalnego i specyfiki regionu.	
	7. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne i pogłębianie wiedzy ekologicznej.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcji sprzątanie świata, - pogadanka, - gazetki tematyczne, - konkursy i projekty ekologiczne.
Człowiek i jego emocje	1. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami.	- zajęcia warsztatowe,
	2. Kształtowanie zachowań asertywnych.	- pogadanka,
	3. Pomoc uczniom w radzeniu sobie z trudnościami okresu dojrzewania.	- filmy edukacyjne,
	4. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i treścią.	- gazetki tematyczne,
		- spotkania z higienistką szkolną,
		- dyskusje na temat tolerancji,
		- drama,
		- filmy profilaktyczne.
Kultura i dziedzictwo narodowe	1. Rozwijanie szacunku do tradycji i symboli narodowych.	- zajęcia z wychowawcą,
	2. Nabywanie podstawowej wiedzy o dziedzictwie kulturowym	- organizacja i udział w uroczystościach związanych z obchodzeniem świąt

	<p>narodu.</p> <p>3. Kultywowanie tradycji szkoły i regionu.</p> <p>4. Kształtowanie postaw patriotycznych i pobudzanie zainteresowań „małą ojczyzną”.</p> <p>5. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.</p> <p>6. Pielęgnowanie wartości chrześcijańskich.</p>	<p>państwowych i religijnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - gazetki tematyczne, - konkursy związane z 100 rocznicą odzyskania niepodległości, - spotkania z ciekawymi ludźmi.
<p>Współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły</p>	<p>1. Integrowanie działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje, zebrania wywiadowcze, - wspólne organizowanie imprez klasowych i szkolnych, - współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych, - współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją.
<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>1. Moje mocne i słabe strony. Budowanie poczucia własnej wartości.</p> <p>2. Udzielanie uczniom pomocy w planowaniu własnej przyszłości i wyborze zawodu zgodnie z predyspozycjami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcą, - zajęcia z doradztwa zawodowego, - spotkania z doradcą zawodowym, - udział w dniach otwartych organizowanych przez szkoły branżowe.

VII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę wybranych dokumentów,
- 3) przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) wywiad z dyrektorem,
- 5) rozmowy z rodzicami,
- 6) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół ds. ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez Dyrektora Szkoły. Wyniki ewaluacji i wyciągnięte wnioski będą stanowić wskazówki do modyfikacji programu w następnym roku szkolnym.